

# CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.  
Évente 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó  
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL  
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

## Hírszerző szolgálat háborúban.

A csendőrségnél a hírszerzés már béke idején nagy jelentőséggel bír, a «jó értesültséget» a szabály is követeli, erre minden jóra való csendőrnek, már a saját érdekében is törekedni kell, mert kevesebb idővesztéssel és fáradsággal sokkalta több eredményt érhet el, ha kellő összeköttetései és bizalmi egyénéi vannak, mint e nélkül, és miután a csendőrség hírszerzésre háborúban is felhasználható, időszerűnek vélem, a csendőrség háborús szolgálatának ezen ágával az alábbiakban foglalkozni:

A hírszerzésnek háborúban kiváló fontossága van, mert a vezérnek, a parancsnoknak módot nyújt arra, hogy idejekorán megfelelő intézkedéseket tehessen a veszély elhárítására, a hadművelet bevezetésére stb.

A szolgálat fontosságából következik, hogy erre a célra *nem mindenki alkalmas.*

*A hírszerzőnek az egyéni rátermettségen kívül még emberismerettel és helyes ítélőképességgel is kell bírnia.*

Igaz ugyan, hogy a katonának háborúban sok mindenhez kell érteni és mint ezt a tények igazolták, a szükség őt sok mindenre megtanította, úgy, hogy a legkülönbözőbb helyzetekben bámulatos, szinte hihetetlen eredmények érettek el, mind a mellett emberismeret és helyes ítélőképesség oly tulajdonságok, melyeknek megszerzéséhez hosszú ideig tartó gyakorlat és nagy tapasztalat szükséges, ezt egyszerű parancsszóra magáévá tenni még a katona sem képes.

Minden nyomozó a gyakorlatból tudja, hogy a hírszerzés már békében is mennyi nehézséggel jár, mily ritkán lehet megbízható és használható híreket kapni; mennyi félrevezetésnek, felülésnek van a nyomozó közeg kitéve, mert a hírek hamisak.

Ezért a csendőr a bárkitől és bárhonnán eredő híreket sohase vegye szentírásnak, a látszat által ne hagyja magát megtéveszteni, ne üljön fel, mint valami iskolásgyerek az április elsejének, hanem gondosan mérlegelje, *a valószínűségét a hallottaknak* s akkor sok csalódástól, bosszankodástól fogja magát megkímélni.

Fontosabb esetekben már békében is tanácsos a kapott hirt különös gonddal megbirálni, esetleg megállapításokat eszközölhetni és még ezen elővigyázat mellett sincsen a tévedés kizárva.

Ezt gyakorlatból magamról tudom.

Békében még csak megjárja, mert van idő a híreket ellenőrizni és felülvizsgálni. Háborúban azonban, hol az események egymást kergetik, mikor a helyzet pillanatról-pillanatra változik, erre nincs idő, mert gyorsan kell intézkedni, késedelmeskedni helyrehozhatlan hiba volna.

A híreket emberek terjesztik, attól függ a hír értéke, milyen egyéni képességekkel és tulajdonságokkal bír az, ki azt, a mit látott tovább mondja.

Ritka eset, hogy a hírszerző a szem- vagy fültanútól közvetlen szerez értesülést, többnyire a hír kerülő utakon lesz köztudomásúvá és mert a legtöbb ember tódit és másit, az *eredeti hír rendszerint elferdítve kerül nyilvánosságra.* Minél több a hírforrás, annál nehezebben lehet eligazodni és a sok ellentmondásból a valóságot kihámozni.

És még jó, ha a hírek ellentmondóak, legalább kihívják a birálatot és elővigyázatra készítetik azt, kinek annak alapján intézkedni kell.

Sokkal rosszabb — különösen a gyakorlatlannak — ha a hírek egymást fedik, kiegészítik, de ennek daczára a valószínűség ellenük szól. A ki ily esetben nem tud megkülönböztetni, az hibákat fog elkövetni és későn fog arra ébredni, hogy félrevezettette magát, mert a hírek hamisak, hibásak vagy tulzottak voltak.

Ha már békében azt tapasztaljuk, hogy mennyi ál- és hamis hír kering, mennyivel inkább áll ez háborúban, hol még a jó idegzetű ember lelki állapota is betegesen befolyásolva van.

Sok minden lélektani momentum készíti az embert a háborúban tudva nem tudva, hazugságok, valótlanosságok elbeszélésére, sok ember a legjobb esetben tuloz, vagy nagyit és a legtöbb meg van győződve az elmondottak igazsághűségéről.

Van a ki tudatosan hazudik, de van, a ki nem tudja, hogy hazudik.

**Hegedűt, harmonikát, tárogatót,** és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

**MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYARA**



**STOWASSER J.**

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Ontóház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsorélás. — Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik.



Ezen nincs mit csudálkozni, ez emberi gyengeség és még a legnyugodtabb helyzetekben is előfordulhatnak tévedések, annál inkább háborúban, midőn az idegzet megörlődött és könnyen felmondja a szolgálatot.

Hogy mily kevés emberben van meg a képesség helyesen figyelni, azt legjobban a szemtanúknak verekedési jelenetek elbeszéléséből ítélhetjük meg.

Szűk helyen, mondjuk udvarban, tánczteremben száz ember tolong. Egyszerre csak parázs verekedés támad és megölnek egy embert. Száz ember látta a jelenetet, de egyformán alig beszél kettő és mindenki megesküszik a maga igazságára.

Maradjunk azonban a tárgynál.

Habár a legtöbb hír valótlan és ezt senki sem fogja kétségbe vonni, ki a háborúban volt, azért a hirszerzés fontosságát lekicsinyelnünk nem szabad, mert a szakavatott, a meg nem felelő híreket is fel tudja használni, mint hogy vannak emberek, kiknek kezében még a kő is aranyvá válik.

Minden hirnek észleleteken kellene alapulni.

A hír annál megbízhatóbb, minél élesebb látásu volt a figyelő.

Háborúban ez nehéz, mert a megfigyelések sokféle, részint szándékosan előidézett, részint véletlenségből eredő csalódások által befolyásoltatnak, minekfolytán a hírek hiányosak vagy hamisak.

De abból, ha a hírek hamisak is, nem következik, hogy azokon indulni is kell. Meg kell itélni tudni, mit lehet abból felhasználni. Mindenesetre baj, ki a hamis hírek felül, de bűn, ha valaki szándékosan vezet félre.

A hirszerzőnek megállapodott jelleműnek, önfeláldozónak és igazságszeretőnek kell lenni, a hír értékelésénél a hirhozó egyénisége és jelleme szolgál zsínórmértékül.

A parancsnoknak nehéz a helyzete.

Az ellenség viszonyainak ismerete nélkül, idegen terepben, összeköttetés nélkül hasonló azon vak bajvivóhoz, ki ép egészséges ellenféllel áll szembe.

Annak a parancsnoknak, ki arra vár, hogy a sült galamb szájába repüljön, ugyancsak felkopik az álla, ez csak habozik és tapogatózik és a bizonytalanságban sokszor elveszti a fejét.

Jó hirszerzőt kapni nagyon nehéz. Rátermettség mellett, egyéni bátorság, a fáradalom elviselésére való alkalmasság és mert hirszerzésre nem lehet egyszerre sokat alkalmazni, tájékozódás a terepben, önállóság is szükséges.

A hirszerző, ki jó híreket hoz, mindig rászolgált a legmesszebbmenő jutalomra, dicséretre és kitüntetésre.

A hirszerzés lehet közvetlen, saját észleleten alapuló vagy közvetett más forrásból meritett.

Hogy hirt kapjunk, az ellenség nyomait követnünk, mások megfigyeléseit gyűjtenünk és felhasználnunk és lehetőleg a helyszínén magunknak kell megfigyeléseket eszközölnünk, mert az a legjobb, mit a magunk szemével látunk, a magunk füleivel hallunk.

A hirszerzés közvetlen és közvetett módjai alig választhatók szét, ezeknek egymást ki kell egészíteniök.

Az eljárás ép olyan, mint a nyomozásoknál, ezért fel lehet állítani azt az elvet: a jó nyomozó jó hirszerző is.

Háborúban természetesen a katonai szempontok irányadók és a kivitel módja attól függ, hogy minő feladattal lett az illető megbízva?

Nagyon fontos, hogy a feladat ép úgy mint a parancs áttekinthető legyen és számolni kell sok mindenfélével, így p. o. idővel, terep nehézségeivel, időjárással, a helyzet körülményekkel, az ellenség közelségével stb. mert különben a megbízásokat idejekorán és jól végrehajtani nem lehet.

Igaz, hogy a katona törölje szótárából ezt a szót: «Lehetetlen», de ez csak azt jelenti, hogy szükség esetén emberfölötti erő kifejtést kell tenni, hogy a cél eléérésék, lehetlent embertől nem követelhetünk.

A feladattól függ, hogy a hirszerzésre kém, vagy katonai felderítő járőr, erősebb osztag stb. alkalmaztassék-e?

Kémekek mindig oda küldetnek, hová a katona el nem juthat, a járőr az ellenséges vonalig, néha azon túl is küldetik ki.

A híreket a hirszerző mint fentebb mondtuk, részint másoktól kapja, részint közvetlen észleletek alapján maga szerzi meg.

Annak, ki valamit észlel nem kell épen katonai képzettséggel birnia, bár jó, ha ily egyéntől kapunk híreket, mert a katona jobban megtudja itélni a helyzetet. Ennek hiányában azonban meg kell elégedni bárkivel, ki felvilágosítást adhat arra, mi végből a hirszerző kiküldetett.

Nagy ügyesség kell katonai ügyekben járatlanoktól kivenni az általuk észlelt, de meg nem értett katonailag fontos dolgokat.

A hirszerzőnek arról sem szabad megfeledkezni, hogy ezek a tanúk szintén látnak és hallanak, velük szemben tehát elővigyázónak kell lenni.

Azon egyének, kiktől tájékozódást kívánunk szerezni, három osztályba sorozhatók:

1. Azok kik az ellenséget véletlenül látták.

Ide tartoznak: a benszülött lakosság, földmivesek, kereskedők, előfogatosok, utazók stb.

Ha ezek velünk rokonszenveznek, akkor igyekezni kell a felvilágosított, intelligens emberektől híreket

## Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára háboru idejére 4.— kor.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos gyógyszerész, Budapest, Damjanich-utca 2. szám. II. emelet 19.

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt



Előnyomuló német csapatok elvonulnak Hamban a templom mellett.



Német csapatok átvonuló útja Ham előtt.

kapni, minők: a községi előjárók, pap, tanító, orvos, földbirtokos, kereskedő, iparos stb.

Ha a lakosság ellenséges érzelmű, akkor a kevésbé intelligens emberekhez kell fordulnunk, mert ezek közlékenyebbek.

Ha gyanu merül fel, hogy szándékosan félrevezetnek, akkor az illetők őrizetben is tarthatók.

Szép szóval, pénzzel, megfélemlítéssel még ellenséges területen is sok mindenről szerezhető értesülés.

Gyakran gyermekektől több tudható meg, mint felnőttektől. A gyermek szereti a katonásdit, érzéke is van hozzá, a részleteket jól megtartja emlékezetében, nincs befolyásolva a hazafiságtól, melyet nem ért meg és fog fel és fogékony kisebb ajándékok elfogadása iránt. Egyszerűen tényeket mond el, következtetések nélkül, nem úgy mint a felnőttek, kiknek következtetések rendszerint hamisak.

Oly egyének, kik önként ajánlkoznak, sokat beszélnek, az ellenséget szidják, gyanusak, főleg, ha idegenek vagy hol a lakosság ellenséges érzelmű.

## 2. Hadifoglyok és szökevények.

Ezek bemondásainak csekély értéke van, mert a tiszt nem árulkodik, a legénységi egyén pedig keveset tud vagy hazudik.

## 3. Kémek és megbizottak.

A kémek külön fejezet alá tartoznak.

E helyütt csak annyit jegyzek meg, hogy a fizetett kém nem sokat ér, rendszeren elkésve is hozza a hirt, mert többnyire nagy kerülő utakat kell megtenni.

A megbizottak alkalmi kémek. Ily egyének rendkívül jó szolgálatokat tehetnek. Emberismeret, tapintat és ügyesség kell ily embereket találni és megnyernie.

Ily alkalmi kémek feltűnés nélkül, álruha és elővigyázat nélkül dolgozhatnak, mint a helyi viszonyokkal ismerősek nem annyira gyanusak és elfogadható ürügygel gyanukeltés nélkül járhatnak-kelhetnek.

Akad mindig orvos, gyógyszerész, mesterember, aszszony, gyermek, ürügy és száz meg száz üzlet, munkakeresés, rokonlátogatás és az így kiküldött katonai feladattal is meg lehet bízni. Nem kell tőlük követelni, hogy kémkedjenek, mert ez visszariasztaná őket, nem is annyira pénzzel kell az ily embereket jutalmazni, mint kilátásba helyezett kedvezményekkel.

Van olyan, ki hazafiaságból vállalkozik, másokat a bosszu készletti megbizás elvállalására, az indító okok sokfélék lehetnek. Hírszerzők kerítéséhez tapintat és emberismeret, rábeszélés, az emberekkel való helyes bánásmód szükséges. Könnyebb a helyzete annak, kinek helyi-, személyi ismeretei, nyelvismerete van vagy ha a hatóság is támogatja. Háborúban azonban a hírszerző-

kereső többnyire a maga erejére van utalva, támogatásra ritkán számíthat.

Ha sikerült alkalmas hírszerzőket találni, akkor azokat ki is kell tanítani, hogy munkájuk eredményes legyen.

Irányadásul szolgáljon:

1. Hogy el ne árulja magát. Háborúban a lakosság még a saját országunkban is meg van félemlítve, zavarodva és sokszor félelemből oly feleleteket adnak, melyek károsak lehetnek.

A kérdéseket ennek folytán ügyesen kell feltenni a közömbös dolgok közé elvegyíteni azt, mit megtudni akarunk.

A hírszerzőnek nem szabad meglepetést elárulni, ha fontos dolgokról értesül, vagy türelmetlenkedni, ha gyorsan nem ér célta.

Fecsegő embert beszélni kell hagyni, ha erre idő van, és közvetett kérdésekkel kell a beszédet a tárgyra terelni.

Barátságos fellépés, kíváncsiságtól ment érdeklődés a félnék embert is beszédessé, közlékennyé teszi.

2. A kérdések feltevésénél tekintetbe kell venni az illető műveltségi fokát, foglalkozását, képességeit, volt-e katona, vagy nem?

A ki nem volt katona, az a szakkitéteket vagy egyáltalán nem, vagy hiányosan érti meg, az ellenséges csapat összetételéről, számerejéről fogalma nem lévén, felvilágosítást sem tud adni.

Miután pedig legtöbbször azt kell megállapítani, hogy valamely ellenséges osztag mely csapatához tartozik, a megkülönböztető jelekre kell a fősúlyt fektetni, mert azt a nem katona is megjegyzi pl. az ezredszámokat, a szekereken lévő feliratokat, stb. Tudakozódni kell, nem-e maradtak vissza iratok, térképek, könyvek, feljegyzések és igyekezni kell ezek birtokába jutni.

A csapatok számerejét a katona és a nem katona rendszeren tulbecsli. Nem ritkán a valódi erő kétszeresét sőt háromszorosát mondják be.

Abból, hogy mennyi idő alatt vonul el valamely csapat, következtetni lehet annak számerejére.

Érdeklődni kell, mit művelt, mivel foglalkozott az ellenség, mert ebből is különböző következtetések vonhatók le. Erős osztag, csapat másképp viselkedik, mint a gyenge.

Minél megbízhatóbb a hír, annál értékeesebb.

Fontos hírek ellenőrzendők, felülbírálandók.

Különböző irányokból jött, egymással nem ismerős emberek egybehangzó nyilatkozata többet ér a kémek jelentésénél, kik többnyire árulók, de mindig hazudnak.

Háborúban a hírek, az eredményeket nagyítják, ennek folytán mindig kutatni kell, hogy a hír honnét ered?

A képzelet csapong, rémlátások gyakoriak, a harmadik

## Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök



180. sz.



182. sz.

Iparművészeti ajándékok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

**SÁRGA JÁNOS**

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

csász. és kir. udvarl. szállítónál,  
Budapest, IV., Klgyó-tér 5. szám.





Német csapatok átvonulása St.-Quentinon.



Nehéz angol gránátok egy sértetlen állapotban zsákmányolt raktárban, Aubignyben.

kézből vett hír egészen másként fest, mint a forrás, melyből meritve lett.

Az embereket egyenkint kell kikérdezni és ügyelni arra, nehogy összebeszéljenek.

A fontosabb hírek feljegyzendők, mert az emlékezet — főleg háborúban — hol az események kergetődznek, könnyen cserben hagyja az embert, tekintettel kell azonban lenni a kikérdezettre, mert sokat visszariaszt, ha látja, hogy bementésai feljegyztetnek.

Hírek közvetlen szemlélődésből is merithetők.

Ha valaki kiküldetik, hogy hirt hozzon, attól meg kell követelni, hogy a helyszínén saját szemével láttalégyen azt, miről jelentést tesz.

Ebben van a különbség a másoktól nyert hír és a közt, mit felelősége tudatában egy katonailag képzett ember észleletei alapján igazsághűen elmond.

Feltétlenül szükséges, hogy az ki valamit állít, erről saját szemével meg is győződött, korántsem elég csak feltételezni, hogy pl. az ellenség valahol lehet.

Csalódások gyakoriak. Számos hír nem bizonyult valóznak, melyekről a megfigyelő egész határozottsággal állította, hogy tévedés ki van zárva és lehet, hogy erről szentül meg is volt győződve.

Az ellenség közelségében a rémlátomások gyakoriak, az idegek tulfeszültsége és más körülmények következtében. Mindenütt csak ellenséget lát a katona és kevés ember gondolkozik nyugodtan, higgadtan, mert ez esetben — helyes következtetéssel — a valószínűség könnyen kitünne.

Optikai csalódások gyakoriak.

Nagyobb távolságból könnyen lehet tévedni, különösen éjjel, ahhoz pedig igazán vakmerőség kell, hogy járőr, kis osztag addig menjen előre, míg rá nem lönek, esetleg hátába kerüljön az ellenségnek és vissza is találjon csapatjához anélkül, hogy elfogják vagy lelőjjék.

A megoldandó feladat egész embert követel.

Rövid időn belül kifürkészni az ellenség állását, számerejét, összetételét, állapotát, szándékait bizony nem könnyű dolog és megbízható jelentést csak oly katona ad le, kinek éles megfigyelőképessége van és ki higgadtan tudja a helyzetet megítélni.

Hírszerzésre nemcsak kevés embert, járőrt, kis osztagot, hanem a körülményekhez képest portyázó csapatokat is fel lehet használni.

Ezek szolgálataival nem kívánok foglalkozni, mert mint ezt az előzőkben jeleztem, a cikk célja csak annak ismertetése volt, miben áll a hírszerzés, mert erre a csendőrséget is lehet alkalmazni és kétségtelen, hogy ép a csendőrség erre a legalkalmasabb, mert erre már békében is tanítva van és ennél fogva oly

gyakorlottsággal és egyéni rátermettséggel bír, mint senki más.

Kár, hogy a csendőrségnek ezt a képességét a mostani háborúban jobban ki nem használták, tudtommal sok esetben, a hol csendőrt hírszerzésre alkalmaztak, az emberek egész jól beváltak és hasznos szolgálatokat tettek.



### A nagy ágyú,

A világháború alatt ismételtelen bebizonyult, hogy a műszaki tudományok részére ma nincs lehetetlenség. Azelőtt még voltak feladatok a miket határozottan megoldhatatlannak tartottunk, — természetesen nem beszélve a kifejezett lehetetlenségekről, mint például «örök mozgó»-ról — azonban a háború általánosan kényszerített leleményesség és a rendelkezésre álló eszközök korlátlan volta megmutatta, hogy valóban minden problémának meg lehet találni a megoldását. A németek legújabb szenzációja, a százhusz kilométernyire hordó nehéz ágyú is régebben a teljességgel lehetetlen dolgok közé tartozott. A modern ágyútechnika mindent megpróbált, hogy az ágyúk hordtávolságát fokozza és elért egy olyan maximumot, a melyen már nem tudott túlmenni. A kaliber fokozásában még akadt meglepetés, a harminc és feles és a negyvenkettes ágyúk konstrukciójában, de a messzehordó ágyúk terén hosszú évek óta hiába próbálkoztak a hordtávolság jelentékenyebb fokozásával.

Az akadály, a mi ezt a törekvést megghiúsította, kétféle természetű volt. Az egyik az, hogy nem lehetett a lövedéknek megfelelő nagy kezdősebességet adni, másik, hogy nem tudtak messzehordó tarackágyút szerkeszteni. A tengerészetben használt messzehordó ágyúk mind lapos röppályájú ágyúk s a legnagyobb távolság, a mire használhatók, alig haladja meg a tizenöt kilométert. Hogy a feladat nehézségeit megértsük, vizsgáljuk meg röviden azt, hogy az ágyúgolyó pályája mitől függ tulajdonképpen. A kilőtt ágyúgolyó három erő hatása alatt végzi pályafutását s ezek: a saját eleven ereje, a mit a robbanó lőpor kölcsönöz neki, a föld vonzása és a levegő ellenállása. Ezt a harmadik erőt a levegő ellenállását egyelőre elhanyagolhatjuk, mert a probléma lényegére úgyis kevés befolyással van és nézzük, hogy az első két erő hatása alatt milyen lesz a lövedék pályája. A fizika elemi tanai szerint ki lehet szá-



### HEGEDŰ

remek felszereléssel  
10-12-15-20 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen  
Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király-utca 58. sz.

Minden hangszerről külön árjegyzék kérendő.

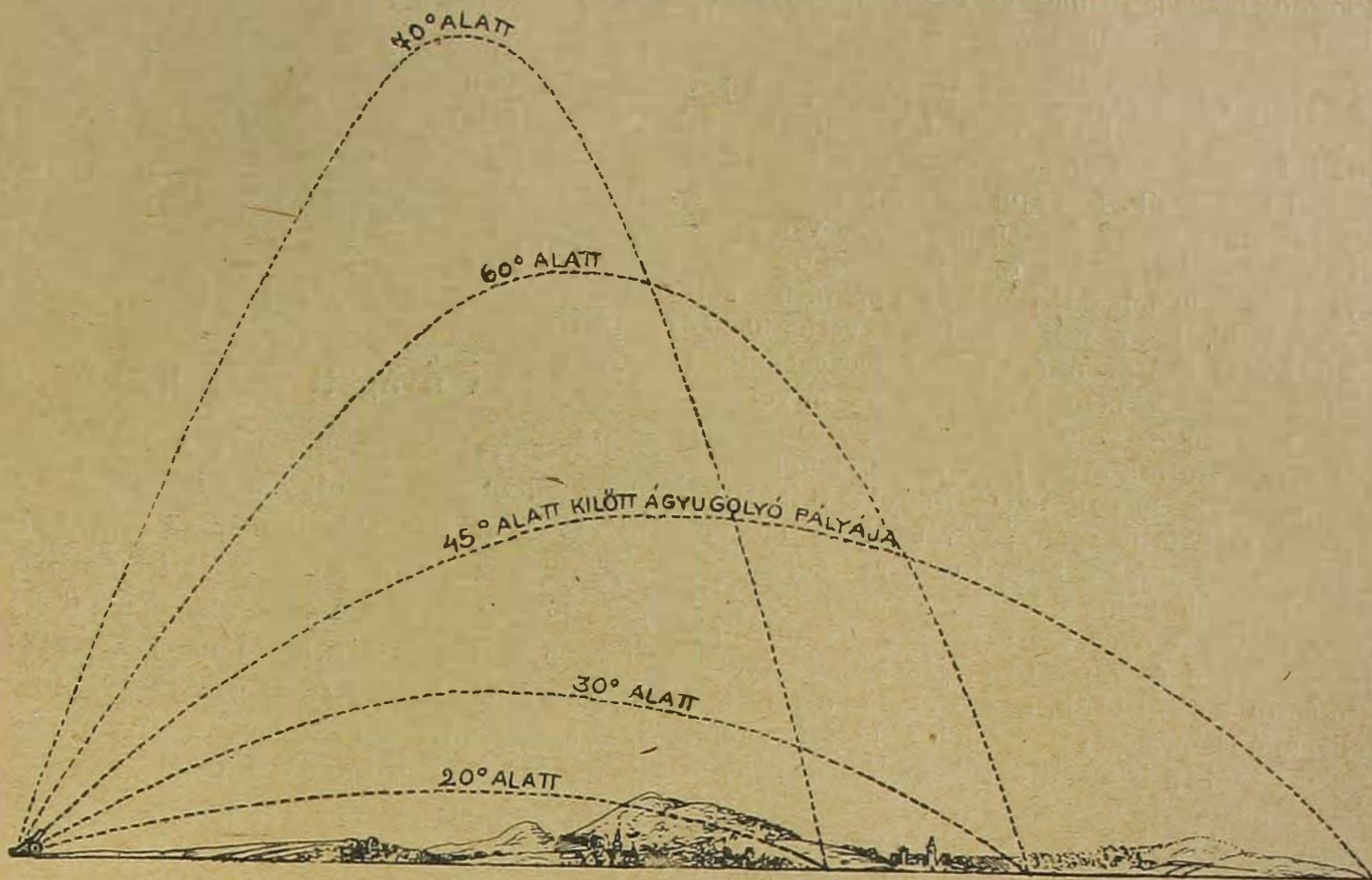
### HARMONIKA

10-12-15-20 korona  
finomabb 2 soros 30-40-50 kor.

### GRAMOPHON

40-50-60-70 korona  
legfin. azóli óraműszerkezettel





A lövedék pályája különböző emelkedések alatt.

mítani, hogy a pálya alakja parabola alakú görbe-vonal, a lövedék görbe vonalban emelkedve megy előre, eléri a legmagasabb pontját, aztán esni kezd és a pálya második felében az elsőhöz teljesen hasonló görbén haladva ér ismét a földre.

A parabola-pálya természete függ a lövedék kezdősebességétől és attól a szögtől, a melyet az ágyúcső a vízszintes iránynyal képez. A legmesszebbre akkor megy a lövedék, ha ez a szög 45 fok. Ha ennél magasabb, akkor ismét közelebb esik a földre, még pedig oda, a hová akkor esnék, ha a kilövés szöge annyival kisebb lenne 45°-nál, a mennivel több.

Mivel 45° az a szög, a mely alatt a lövedék adott sebesség mellett a legmesszebbre megy és így, ha a röppályát alacsonyabbnak vesszük, akkor a sebességet kell megfelelően fokozni, valószínű, hogy a feladat megoldásánál ezt a legkedvezőbb esetet vették kiinduló pontnak a németek is, mikor a Párist bombázó ágyút akarták megcsinálni. Meg kell jegyeznünk, hogy a valóságban a 45° csak megközelítés, mert a levegő ellenállása megrövidíti az elméleti pályát és így a valóságban 50° körül van az a szög, a mely alatt ugyanazzal a sebességgel a legmesszebbre megy a lövedék. Párist százhusz kilométernyi távolságból bombázták, a miből könnyű kiszámítani, hogy — eltekintve a levegő ellenállásától — a lövedék kezdősebességének a 45° kilövés mellett körülbelül *ezerszáz méternek* kell lennie *másodpercenként*. Ebben az esetben a lövedék által elért legnagyobb magasság 50 kilométer s az idő, a mi alatt pályáját befutja, 160 másodpercz. A földi légkör vastagsága körülbelül tíz kilométer, de már 4–5 kilométeren túl a levegő oly ritka, hogy az ellenállása alig jön számításba. A nagy ágyú lövedékje tehát pályája legnagyobb részét a világűrben teszi meg, a hol csak a saját eleven ereje és a földi nehézségerő hat rá úgy, hogy ha tekintetbe is vennők a levegő ellenállását, a fenti adatok nem szenvednének jelentékeny változást.

Nézzük már most a kérdés műszaki oldalát. Az ágyúgolyó sebessége függ a cső hosszától és az alkalmazott lőpor mennyiségétől, illetve feszítő erejétől. Mennél több a lőpor és így mennél nagyobb a feszítő ereje, annál nagyobb sebességet tud adni a lövedéknek és mennél hosszabb az ágyúcső, annál tovább hatván a feszítő erő, annál nagyobb is lesz a kezdő sebesség, a mivel a lövedék elhagyja a cső torkolatát. A technikai nehézség ott kezdődik, hogy részben nem lehet korlátlan mennyiségű lőport alkalmazni, részben nem lehet tetszés szerint hosszú ágyúcsövet csinálni, különösen taraczk-szerelésben. Az ágyúcső anyaga nem bírja ki bizonyos határon túl a robbanás erejét, másrésről, ha nagyon sok a töltés, akkor nagy nehézségbe ütközik a lőpor egész mennyiségének egyszerre való meggyújtása is. A taraczkoknál különösen lehetetlen a cső hosszát növelni — ennél az ágyúfajtánál inkább az a törekvés, hogy minél rövidebb legyen a cső — mert különben a magasra emelt hosszú és nehéz cső az első lövésnél tönkremegy.

A régi értelemben véve nem is lehet ilyen abnormisan messzehordó ágyút szerkeszteni, az kétségtelen. Ebben az irányban a lehetőség határát valóban elérték s ezért okvetlenül csak a más úton való elindulás vezethetett mégis a probléma megoldására. S azt hisszük, ezen a ponton fordul meg a kérdés.

Irányítható, azaz egy függőleges és egy vízszintes tengely körül forgatható ágyút csak bizonyos nagyságig lehet megcsinálni. Ezen a határon túl nincs lehetőség. Szinte kézenfekvő gondolat az, hogy úgy kell megfogni a problémát, hogy egyszerűsítjük, elejtjük azt, a mi az akadályt képezi, vagyis nem ragaszkodunk az irányíthatósághoz. Tegyük fel, hogy eképen gondolkodtak a német konstruktorok: szerkeszteni kell egy olyan ágyút, a melylyel százhusz kilométernyi távolságból lehet lőni Páris városát. A lényeg az, hogy egy megfelelő hosszúságú ágyúcsőre van szükség, a melyből a kiszámított mennyiségű lőpor másodpercenként ezerszáz

méternyi kezdősebességgel röpíti ki a lövedéket, negyvenöt fokny' szög alatt, a nélkül, hogy a csövet magát szétvetné.

Ilyen alakban fogalmazva meg a problémát, a lehetetlenség egyszerre megszűnik, mert hiszen most már csak kiviteli kérdéssé zsugorodott össze s a megoldás szinte magától kínálkozik. Mondjuk, hogy a számítások szerint egy harmincz méter hosszú ágyúcsőre van szükség a cél elérésére. Magának a csőnek a pontos elkészítése egyáltalán nem lehetetlen. Nagy apparátus kell hozzá kétségtelenül, de a mai technika okvetlenül képes az előállítására. Ezt az óriási csövet mozgathatóan felszerelni természetesen nem lehet, de — mivel egy adott esetről van szó — nem is szükséges. Azon a helyen, a mit kiválasztottak arra, hogy onnan bombázzák a francia fővárost, a megállapított irányba beigazítva be kell építeni a hatalmas ágyúcsövet olyan módon, hogy az épségben maradása biztosítva legyen. Ha szabadon mozgathatónak kellene lennie, akkor aligha lehetne olyan vastag csövet készíteni, a mely ellentétlana a töltés feszítő és repesztő erejének, de mivel a mozgathatóságról lemondottak, a cső ellenálló erejét a beépítés ellenálló képességével is lehet helyettesíteni. Durva megközelítésképpen mondjuk, hogy lehet például egy hatalmas, huszonöt méteres élű betonkoczkát elképzelni, melynek átlójában van a nagy ágyúcső s ez a betontömeg kétségtelenül elegendő erősségű ahhoz, hogy minden számításba jövő repesztő erőnek ellent tudjon állani.

Hogyan oldották meg a valóságban a németek a kérdést, azt természetesen még soká nem fogjuk megtudni, de csaknem bizonyosnak kell tartanunk, hogy ezen a módon csinálták meg a lehetetlennek látszó csoda-ágyút. Ha megmaradunk a betonkoczkánál, mint aránylag elég primitív kiviteli módnál, akkor is látnunk kell a dolog lehetőségét, sőt rájövünk arra, hogy az irányíthatóságról való lemondásnak tulajdonképpen nem kell teljesnek lenni. Az említett betonkolosszus — a mit természetesen a földre süllyesztve képzelünk el — még lehet kis határok között jobbra vagy balra forgatható a nélkül, hogy a szilárdsága csorbát szenvedne, azonkívül a töltés mennyiségének változtatásával a távolságot is lehet szabályozni. Egy ilyen kolosszussal tehát azért nem csak egyetlen pontra lehet lőni, még ha nem szállítható is.

A mult esztendőben már egyszer meglepték a világot a németek Dünkirchen bombázásával. Akkor is csodálkoztunk az új ágyún, a mely negyven kilométer távolságra hordott, de a rejtély megoldását nem tudtuk meg. A szakértők akkor is világszerte találgatták, hogy mit tudhattak kitalálni a német konstruktorok, hogy egy csapásra kétszeresére emelték a messzehordó ágyúk teljesítőképességét, azonban senki sem gondolt arra, hogy valami egészen újfajta megoldásról van szó. Beleenyugodtunk abba, hogy a német technika újabb kápráztató sikert ért el, mint például a tengeralattjárók építésénél. Most már sejthetjük a dolgok összefüggését. A Dünkirchent bombázó ágyú első kísérlet lehetett az új téren s mivel sikerrel járt, hozzáfogtak az igazi feladathoz, a száz kilométernél is messzebbre hordó ágyú megépítéséhez s mint látjuk, sikerrel.

A nagy ágyúra vonatkozó találgatások közül ez a

legkevésbé hihetetlen és ezért a legvalószínűbb is, habár az egyszerűsége miatt talán túlságosan is Kolumbus tojásának látszik. Egyelőre azonban, a mikor csak annyit tudunk, hogy a németek valóban bombázzák Páris százhusz kilométernyi távolságról, nem tehetünk egyebet, mint hogy tudásunkhoz folyamodunk, ha valahogyan mégis elfogadható magyarázatát akarjuk a titokzatos csodának.

## KÉPEINKHEZ.

### A nyugati nagy harcokból.

Egyszerre elült a harcizaj a többi frontokon, csak néha jelentkezik itt-ott egy kis élénkítő tüzelés. Oroszország és Románia felől már zöldül, bimbózik a béke olajága, a szaloniki és az olasz frontokon pedig, mintba csak lélekzettfojtva lesnék-várnák: mi lesz a nyugati fronton. S rajtok kívül oda figyel most az egész világ. De nem is csoda. Az egész világ harca folyik most ott életre-halálra. Érdekelve van abban a harcban nemcsak egész Európa, hanem mind az öt világrész és pedig nemcsak úgy képletes kifejezés szerint s nemcsak az ellene és mellette megnyilatkozó érzés elméleti vagy érzelembeli formájában, hanem a szó reális értelmében.

Ázsia, Afrika, Ausztrália színes népei és Amerika segítő hadserege minden emberi tudásukat megfeszítve s minden technikai felkészültségüket felvonultatva, jöttek az egyedül álló német és osztrák-magyar seregek ellen hogy segítséget nyujtsanak a szorongatott angol-francia hadseregeknek. Ám mindhiába. Amint megtört eddig győzelmes fegyvereink ellenállhatatlan erején keleti és déli ellenségeink támadó szándéka, a mint megsemmisült dicsőséges harcaink folytán ellenségeink nagyrésze, úgy fog megtörni most Anglia és Franciaország fékevesztett erőlködése és nagyhangon hirdetett reménye a német energia és kitartás megvihatatlan köszikláján.

Nem hiába mondta Hindenburg vezértábornagy és hangoztatták az ántánt hadvezérei és politikusai is, hogy akármeddig is tart a vilagháború, a döntés csak a nyugati fronton fog megtörténni, de úgylátszik, ennek a jóslatnak valóra válása előtt állunk most. És ha végig nézünk az egyidejűleg közreadott képeken s ha figyelembe vesszük a napi sajtó folytonos német győzelmekkel örvendeztető hiradásait, lehetetlen észre nem vennünk azt az ellenállhatatlan erőt, azt az törhetetlen energiát, amellyel a német és osztrák-magyar hadseregek vállalva kifejtenek az egész világból összetoborzott ellenséggel szemben; hogy végre is kieroszakolhassák azt a döntő győzelmet, amelytől a végevárhatatlan háborúnak a befejezését reméli az egész emberiség.



## ÖW SÁNDOR

órás és ékszerész, Budapest, VIII. ker., József-körút 81. szám. — Saját házában.

Ö cs. és kir. Fensége József főherceg kam. száll.

Alap. 1892. Telefon 62—68.

A m. kir. államvasutak, a m. kir. posta és távirád, ugyszintén a m. kir. testőrségnek szerződéses óraszállítója. Dús raktár a legdivatosabb briliáns és arany ékszerekben, ezüst alkalmi ajándékokban, ugyszintén mindenemű kitünően járó pontosan szabályozott zseb-, fali-, álló- és utazóórákban. Saját nagyszabású műhelyében ékszerátalakítások és órajavítások jutányosan eszközöltetnek. A csendőrségnek kivételesen részleltetési kedvezmény is nyujtatik. Rendkívül jutányos árak! Dús választék! Pontos kiszolgálás! Árjegyzék ingyen és bérmentve. Óráknál írásbeli jótállás.





## HIREK.

**Adományok.** Legutóbb a következő adományok folytak be hozzánk, és pedig: a vak katonák javára: Szücs János őrmestertől Lovászpatonáról 5 korona, Pintye János őrmestertől, Tiszabogdányról 10 korona, Lazity Hajnalkától, Liliomosról 20.70 korona, a laborczfői csendőr-különítmény legénységétől 95 korona, végül a palánkai csendőr-örs gyűjtéseként 114 korona; a csendőrségi árvák javára: Takács János őrmestertől, Csepregről 24 korona. Az adományokat rendeltetési helyökre juttattuk.

**Gyászhir.** Ádámossy Béla őrnagy, a zilahi szárny parancsnoka, április hó 15-én este 9 órakor, hosszas szenvedés után, Budapesten jobb létre szenderült. Április hó 18-án temették a budapesti farkasréti temető halottas házából, ugyanazon temetőbe. Az elhunyt koporsóját a mélyen sujtott özvegyen és kiterjedt rokonságon kívül, Fery Oszkár cs. és kir. vezérőrnagy, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének vezetése alatt, nagyszámu bajtársa és alantosa vette körül igaz részvétellel. Béke lengjen porai felett!

**A Drina hajó csendőrségi áldozata.** Emlékezetes mindnyájunk előtt az a borzalmas katasztrófa, amely április hó 7-ére virradóra a Dunán Ráczalmás község magasságában történt. Testületünk ez alkalommal Tóth József, a dusnoki örsre csendőrségi szolgálatra beosztott tartalékos czimzetes őrmester vesztette el. Tóth őrmester egy szökevény elővezetésére volt kivezényelve, a szökevényt Budapesten kellett volna átadnia és vasuti közlekedés hiányában, hajón akarta az utat megtenni. Ez alkalommal érte őt utól szerencsétlen végzete.

**Visszatért hadifoglyok katonai tanácsadója.** Kimondhatatlan szenvedések és leirhatlan nélkülözésektől elesigázottan, a legtöbb hónapokon át tartott gyaloglás után, mind nagyobb és nagyobb tömegekben érkeznek haza ama hőseink a távol keletről, a kiket balsorsuk a hadifogság keserű kenyerére kényszerített. Haza érve, szembe találják magukat a tulnyomó részben távollétük alatt reájuk vonatkozólag kiadott különféle rendeletekkel, amelyekről természetesen tudomással nem bírnak. Egy hasonló sorsot ért bajtársuk, De Sgardelli Cäsar m. kir. honvéd százados, aki jelenleg a honvédelmi ministerium 1/a. osztályába van beosztva, a hadifogságból történt visszaérkezése után, szintén súlyosan érezte annak hiányát, hogy a vonatkozó rendeletek összegyűjtve nincsenek s csak hosszas utánjárással és nagy fáradsággal szerezhetett magának tiszta képet mindazon kötelességekről és jogokról, amelyek őt, oly sok ezer bajtársával együtt, oly közletről érintik. De Sgardelli százados valóban hasznos bajtársi szolgálatot tett, amidőn e rendeleteket összegyűjtve, egy füzetben, az Athenæum irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában «Visszatért hadifoglyok katonai tanácsadója» czim alatt megjelentette. A füzet — amely nyébként nemcsak a visszatért hadifoglyoknak ad értékes utmutatót

a kezükbe, de általában a honnlevőknek is becses irányadóul szolgál, a visszatért hadifoglyokkal való mikénti eljárás körül — úgy a szerzőnél (Budapest, honvédelmi ministerium 1/a. osztály), mint a kiadó részvénytársaságnál (Budapest, VII. Erzsébet körut 5. szám), 3 korona árban rendelhető meg.

A csendőrségi zsebkönyv szerkesztő bizottsága, egy előfordult esetből kifolyólag közli, hogy a f. évi csendőrségi zsebkönyvek a nagymérvű anyaghiány miatt 3 koronás árban csupán füzve, míg 4 koronás árban bőrkötés helyett csupán vászonkötésben kerülhetnek kiadásra.

## Szerkesztői üzenetek.

**A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.**

**T. S. népf. őrm.** Amennyiben jelenlegi népfölkelői tényleges szolgálata alatt rokkantá (szolgálatképtelenné) válik és eredeti nyugdíja az évi 600 koronát meg nem haladja, nyugdíjpótjára dákra lesz igénye.

**Sz. J. Nagyselyk.** 1. Írásban kell kérnie. 2. A nyugdíj folyósítását a honvédelmi minister úrtól kérje.

**Szandzsák 1918.** 1. Igen. 2. Állományilletékes kerületeiknél számíttatik fel.

**H. J. 88.** Megváltás tárgya, nem lehet.

**1001. Remény.** 1. Annakidején írásban szolgálati uton kérheti. 2. A felvételt bármely honvédezedhez kérheti.

**Fenyvesi.** 1. Folyó évi márczius 15-től május hó végéig. 2. Hivatalból fog intézkedés tétetni, Ő Felsége legfelsőbb parancsírata alapján.

**T. K. alórm.** 1. Abban az esetben, ha betegsége a harctéren vagy a hadtápterületen teljesített szolgálata alatt keletkezett 2. Igen.

**Teleki és Rácz.** Nem vizsgázott alórmesterek rangjára nézve az előléptetés napja mérvadó.

**Ruszi örsbeli** Nem lehetetlen. Kisérelje meg.

**L. V.** Ő csász. és apost. királyi Felsége katonai irodájának Wien (Hofburg.)

**Borsodi. 00.** 1. Tanfolyam jelenleg nem áll fenn. 2. Folyamodvány igényjogosultsági igazolvány alapján szolgálati uton az államépítészeti hivatalhoz. 3. Tankönyvek ugyanott szerezhetők be. 4. Alórmesterek részére a folyó évi 2636/eln. 16. sz. honvédelmi miniszteri rendelettel megengedett.

**Tudni vágyom.** Az 1912. évi LXV. t. c. 17. §. utolsóelőtti bekezdése értelmében az előző szolgálati idő is beszámít, ha az előző és újabb alkalmaztatás között 5 év még nem telt el és a felvett végkielégítés teljes összegében visszafizettetik.

**1886.** Ügyének rendezését szolgálati uton a m. kir. belügyminister úrtól kérje. 2. Kérheti, de ha nős, úgy nejjének beleegyezése is szükséges. Egyebekben az 1912. évi LXV. t. c. 43. §-a nyújt felvilágosítást.

**D. M.** A születési anyakönyvi kivonaton kívül más okmányt csatolni nem kell. A szülők erkölcsi és vagyoni viszonyaira nézve a jelentésben kell nyilatkozni akkor, ha azok züllöttek (erkölcsi tekintetben kifogásolhatók), minek következtében a gyermeknek náluk való meghagyása nem látszik kívánatosnak.

# HIVATALOS RÉSZ.

## SZEMÉLYI ÜGYEK.

### Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-  
sebben

adományozni méltóztatott:

*a Ferencz József rend lovagkeresztjét a  
hadidiszitményvel:*

különleges alkalmazásban teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül:

bobrovniki és felsődirethomai Lukácsy Béla, II. sz. csendőr-kerületbeli századosnak, egy körlet táborig csendőrség parancsnokának;

*a 3. oszt. katonai érdemkeresztet a hadidiszitményvel és a kurdokat:*

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása és kitünő szolgálatai elismeréseül:

Fonyó László, egy honvéd gyaloghadosztály parancsnokságnál beosztott, a VI. számú csendőrkerület állományába tartozó csendőr-századosnak;

*a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismeréseül:

Stranzky Zsigmond 1. oszt. őrmesternek, az országos csendőr-iskola állományában, Hegedüs András alőrmesternek, a II. és Majorcsák János alőrmesternek, a III. számú csendőrkerületben.

### Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felhatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréseül:

*a 2. osztályu ezüst vitézségi érem:*

Seja Róbert és Rónay István alőrmestereknek, a VI., Kovács István alőrmesternek, a IV. számú csendőrkerületben;

*a bronz vitézségi érem:*

Agócs József alőrmesternek, az I. számú csendőrkerületben.

### Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Ilyés László 2. oszt. őrmester 14, Orbán Gergely 2. oszt. őrmester 11, Kalocsai Ferencz 2. oszt. őrmester 9 és Sóra Ilés alőrmester 11 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított odaadó buzgalma és jó eredményű tevékenységeért.

Ferenczi Mihály 2. oszt. őrmester 9 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgósága, valamint igen jó magaviseletéért.

Barabás Ignác vizsgázott alőrmester 11 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgósága és igen jó eredményű tevékenységeért.

Harai Antal 2. oszt. őrmester 16, Nagy Dénes 1. oszt. őrmester 14 és Nagy Bálint 2. oszt. őrmester 12 évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgósága és igen jó eredményű tevékenységeért.

Mihály Bál 2. oszt. őrmester 9 évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanúsított buzgósága valamint igen jó magaviseletéért.

Pásztor Ferencz vizsgázott alőrmester 8 évi csendőrségi szolgálata alatt, főleg pedig segédtszti segédmunkási minőségben tanúsított kiváló szorgalma és igen jó tevékenysége, valamint példás magaviseletéért.

Bokor Domokos alőrmester a közbiztonsági szolgálatban tanúsított kiváló buzgósága különösen pedig két veszélyes egyén kézrekerítése és általuk elkövetett számos lopásnak igen fárasztó nyomozás során való kiderítéseért, valamint a igen jó magaviseletéért;

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Jónás Mihály III. számú csendőrkerületbeli 2. osztályu őrmester, egy veszélyes kőborziganýokból alakult betörőbanda által több vármegye területén elkövetett 108 rendbeli betöréses lopás s többrendbeli egyéb bűncselekménynek 1004 óráig tartott igen fáradságos, leleményes és szakszerű nyomozással eszközölt kiderítése s a banda 18 tagjának elfogása s mintegy 48,118 K értékű lopott ingóságok nagyszabani megkerítése által elért eredményes tevékenységeért.

### Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

## Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Vári Zsigmond és Deák Sándor alőrmester 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenységéért.

Domokos József alőrmester, Both Imre alőrmester és Szöcs Demeter alőrmester 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma, jó eredményü tevékenysége valamint igen jó magaviseleteért.

György Géza alőrmester 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenységéért.

Mojzi János és Mezösi Mihály alőrmester 8 évet, Veress Lajos vizsgázott alőrmester és Baka Béla alőrmester 7 éves meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenységéért.

Balázs Lőrincz és Tamás György vizsgázott alőrmester 7 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenységéért, valamint igen jó magaviseleteért.

Kránga István és Látos Gábor alőrmester 7 évet, János Pál alőrmester és Tankó András vizsgázott alőrmester 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenységéért.

László Vazul és András Ignác alőrmester 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenysége, valamint igen jó magaviseleteért.

Mile Márton tartalékos czimzetes őrmester, Csinádi Károly, Dobra István, Séra Kálmán, dr. Ferenczi Gábor és dr. Szabó István népfőlkelő czimzetes őrmester a háború kezdete óta a csendőrségi szolgálatban tanusított kiváló szorgalma és igen jó eredményü működéseért, valamint példás magatartásáért,

Székely István vizsgázott alőrmester 5 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított odaadó buzgósága, igen jó eredményü tevékenysége, valamint igen jó magaviseleteért.

Dán Sándor vizsgázott alőrmester 8 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított kiváló szorgalma és igen jó eredményü működéseért, valamint igen jó magaviseleteért.

Sipos Mihály 2. oszt. őrmester 7 évet Kovács Mihály alőrmester 8 évet, Csont József alőrmester 7 évet és Bányai György alőrmester 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban tanusított buzgalma és jó eredményü tevékenységéért, valamint igen jó magaviseleteért.

### Előléptettek:

2. oszt. őrmesterré:

1918. évi április hó 1-ével:

Gáspár János, Vámosi József, Pulai László, Czeiner György, Deli Győző, Frank János, Tóth György II., Erdélyi András, Tóth József IV., Pandur Ferencz, Sümegi József és Pag Ferencz II., VI. számú csendőrkerületbeli alőrmesterek:

alőrmesterré:

1918. évi április hó 8-ával:

Bitra Mihály, V. sz. csendőrkerületbeli vezető;

1918. évi április hó 6-ával:

Böcskei Ferencz, a VI., továbbá Molnár Miklós, Béres József, Szegedi István, Márton Zsigmond, Cs. Szilágyi Mihály, Parácsi Benjamin és Balogh Imre, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

vezetővé:

1918. évi február hó 8-ával:

Stefán János és Padureán Pánfil, V. sz. cs. k. csendőrök.

## SZÁNTÓ JÓZSEF



19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellismerő leveleim ezerszámra vannak. — Pontos cím:

**SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.**

### A világ legjobb harmonikái



Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangú, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hangú 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangnak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hangnak is készülnek.

## Gramofon



Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

## MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

**Budapest, VIII., Rákóc i-út 71. szám.**

# VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

H. M. 2636/eln. 16. sz. rendelet szerinti

**Gyalogsági tisztikard, bőrkardkötő és kardbojt nálunk már kapható.**